

Nordplus

TELL ME CULTURE

(Projektinnumero: NPHZ-2024-10158)

**KIINNOSTUKSEN LISÄÄMINEN
PAIKALLISTEN KIELTEN OPPIMISEEN
VUOROVAIKUTTEISEN KULTTUURIN
OMAKSUMISEN AVULLA.**

RAPORTTI

Sisältö

JOHDANTO	3
TUTKIMUSTULOKSIA LATVIASTA	4
TUTKIMUSTULOKSIA RUOTSISTA	7
TUTKIMUSTULOKSIA SUOMESTA	10
TUTKIMUSTULOKSIA VIROSTA	13
TIIVISTELMÄ	16

Johdanto

"Tell Me Culture" on Nordplus Horizontal -hanke (NPHZ-2024/10158). Hankkeen tavoitteena on parantaa paikallista kielitaitoa yhdistämällä oppimisprosessi paikalliseen matkailuun ja kulttuuriin, kulttuuriperinnön hankkimiseen ja tarinankerrontaan ja samalla lisätään kiinnostusta oman alueen ja maan historiaa kohtaan. Projektissa kiinnitetään enemmän huomiota kumppanimaiden vähemmän tunnettuihin paikkoihin ja alueisiin.

Yhteistyökumppanit ovat neljästä maasta:

- SIA Valodu Mape Latviasta,
- B-Creative Association Ruotsista,
- Learning for Integration ry Suomesta ja
- EE-MTÜ Selts Raeküla Virosta.

Tämän kyselyn avulla kumppanit aikovat selvittää, mitkä ovat suurimmat esteet, jotka aiheuttavat kiinnostuksen puutetta paikallista kieltä ja kulttuuriperintöä kohtaan ja löytävät mahdollisia ratkaisuja kaikkien kohderyhmien – nuorten, aikuisten ja vanhusten – vastausten perusteella.

Tutkimustulokset kumppanimaissa (I)

Latvia

Demografiset tiedot

Latviassa kerättiin tutkimuksen aikana 16 vastausta.

Puolet vastaajista oli enintään 17-vuotiaita opiskelijoita. Loput olivat aikuisia, joista neljännes oli yli 55-vuotiaita.

Itsearviointi

Suurin osa (13 vastaajaa 16:sta) arvioi paikallishistorian ja kulttuuriperinnön tuntemuksensa olevan 3 tai 4 pistettä viidestä ja kaksi vastaajaa arvioi tuntemuksensa korkeimmalle tasolle.

Paikallisia kieliä ja kulttuuria kohtaan tunnettuun kiinnostukseen vaikuttava toiminta

Vain yksi vastaaja on eri mieltä siitä, että paikalliset kierrokset lisääisivät kiinnostusta paikallista kulttuuriperintöä ja kielen oppimista kohtaan. 68,8 prosenttia vastaajista katsoo, että nykyiset oppimateriaalit edistävät osittain nuorten kiinnostusta paikallisiin kieliin.

Tärkeimmiksi esteiksi mainittiin:

- Englanninkielen iso vaikutus päivittäisessä toiminnassa (75%),
- Paikallisen kielen säilymisen tärkeyden merkitys (50%).

Tietojen saatavuus

- 87,5 prosenttia vastaajista on tietoisia paikallisista kulttuurikierroksista ja 15 vastaajaa 16:sta pitää paikallisen matkailutiedon saatavuutta erittäin hyvänä tai erinomaisena.
- 37,5 % etsii matkailutietoa sosiaalisesta mediasta, paikallisesta tiedotuskeskuksesta tai sen verkkosivuilta sekä muiden antamien ehdotusten kautta.

Oppimismielitymykset

Kun kysyttiin vuorovaikutteisista ja tarinankerronnallisista toiminnoista sukupolvien välisen vuoropuhelun parantamisen apuvälineinä, vastaukset jakautuivat kahtia:

- 43,8 prosenttia sanoo "melko paljon", kun taas
- 56,3 prosenttia on täysin samaa mieltä.

Kuten näemme, kaikki vastaajat pitävät näitä tekijöitä hyödyllisinä viestinnässä.

Parhaina **paikallisen kielen ja kulttuurin**

oppimismenetelminä vastaajat pitävät seuraavia (vastauksia oli mahdollista antaa useita):

- Paikalliset retket (50 %),
- Tarinankerronta paikallisten kanssa (18,8 %)
- Lyhyet matkailuvideot (12,5 %) ja koulutusmateriaalit (12,5 %).
- Podcastit ja äänimateriaalit (6,3%)

Yhteenvetona voidaan todeta, että vastaajat ovat samaa mieltä siitä, että **paikallista matkailutoimintaa koskeva tiedonkulku on laajalti saatavilla** eri foorumeilla ja että **kulttuuriperintöä koskeva tieto voi vaikuttaa myönteisesti sukupolvien väliseen vuoropuheluun** sekä kiinnostukseen oppia paikallisia kieliä.

Tilanteen parantamiseksi on parannettava kahta näkökohtaa: **englannin kielen vaikutusta päivittäiseen toimintaan on vähennettävä ottamalla käyttöön** enemmän paikalliskielisiä aktiviteetteja, kuten **paikalliskierroksia, vuorovaikutteista tarinankerrontaa ja opetusmateriaaleja**, kun taas äänimateriaaleja ei pidetä lupaavana keinona lisätä kiinnostusta paikallisia aarteita kohtaan.

Vastaajien mukaan nämä toimet saattavat myös **lisätä ymmärrystä paikallisen kulttuuriperinnön ja kielen säilyttämisen merkityksestä**. Mukaansatempaava ja vuorovaikutteinen sisältö voi olla avain pienten kielten säilyttämiseen ja niiden edistämiseen omien kansalaistemme keskuudessa.

Tutkimustulokset kumppanimaissa (II)

Ruotsi

Demografiset tiedot

Ruotsissa 22 henkilöä osallistui Tell me culture -kyselyyn – kaikki olivat ruotsalaisia. 31,8 prosenttia edustaa ikäryhmää 55+, toiset 31,8 prosenttia on alle 17-vuotiaita nuoria ja loput osallistujista ovat 24-54-vuotiaita.

Itsearviointi

Vastaajista 7 arvioi paikallisen kulttuurin tuntemuksensa keskitasoa heikommaksi, kun taas 10 osallistujaa arvioi sen keskitasoiseksi ja 5 erittäin hyväksi tai erinomaiseksi.

Paikallisia kieliä ja kulttuuria kohtaan tunnettuun kiinnostukseen vaikuttava toiminta

- 40,9 prosenttia kyselyyn vastanneista katsoo, että kulttuuritoiminta lisää kiinnostusta paikallisiin kieliin erittäin paljon,
- kun taas 59,1 prosenttia uskoo, että se lisää jonkin verran kiinnostusta.

Tärkeimmiksi esteiksi mainittiin:

- 40,9 % mainitsivat englannin kielen vaikutuksen päivittäiseen toimintaan
- 54,5 % eivät ymmärtäneet paikallisten kielten säilyttämisen tärkeyttä.

Tietojen saatavuus

- 40,9 prosenttia ei ole tietoinen paikallisten kiertomatkojen tarjonnasta alueella
- kun taas 36,4 prosenttia vahvistaa paikallisten kiertomatkojen saatavuuden.
- 27,2 prosenttia on sitä mieltä, että **paikallisen matkailutiedon saatavuus** ei ole hyvin kehittynyt,
- 45,5 prosenttia pitää sitä melko hyvänä ja
- 27,2 prosenttia pitää sitä erittäin hyvänä tai erinomaisena.

Kun ihmiset tarvitsevat paikallista matkailutietoa, he käyttävät **eniten seuraavia lähteitä:**

- 40,9 % Paikallinen matkailusivusto
- 22,7 % Muiden antamat ehdotukset
- 18,2 % Matkailukeskus
- 18,2 % Sosiaalinen media

Oppimismieltymykset Kun kysyttiin, kuinka paljon **paikalliset retket** parantaisivat **kiinnostusta paikalliseen kulttuuriperintöön ja äidinkielen oppimiseen**,

- 40,9 prosenttia vastasi, että se auttaisi erittäin paljon
- 59,1 prosenttia vastasi "jonkin verran".

Sitouttavimmiksi oppimismenetelmiksi mainittiin:

- 40,9 % Tarinankerrontatoiminta
- 27,3 % Lyhyet matkailuvideot
- 13,6 % Paikalliset retket

Tarinankerronnasta merkittävänä osatekijänä kaikki vastaajat uskovat, että sillä olisi **myönteinen vaikutus:**

- 54,5 % Todennäköisesti
- 40,9 % Kyllä

Ruotsi

Yhteenvetona tuloksista voidaan todeta, että tutkittavat ruotsalaiset uskovat tarinankerrontaan mukaansatempaavana ja sukupolvia yhdistävänä toimintana.

Tämä vahvistaisi myös paikallista yhteisöä, sillä englannin kielen vaikutus on havaittu suurimmaksi esteeksi paikalliselle kulttuurille ja kielen omaksumiselle.

Vuorovaikutteisemmat, osallistavammat ja vuorovaikutteisemmat toimet parantaisivat huomattavasti kiinnostusta ja tietoisuutta paikallisesta kulttuuriperinnöstä.

Vastaajien suosimat oppimis- ja tiedonhankintamenetelmät paljastavat, että tavanomaisten oppimismenetelmien sijaan tarvitaan tapahtumia, joihin liittyy yhteisöllisyyttä ja viestintää.

Tutkimustulokset kumppanimaissa (III)

Suomi

Demografiset tiedot

Suomessa 10 henkilöä osallistui Tell me culture -kyselyyn. Kaikki vastaajat olivat pääasiassa koulunopettajia Suomesta, paitsi yksi vastaaja oli Virossa.

Suurin ikäryhmä oli 55+ (40 %), seuraavaksi suurimmat ryhmät olivat 45-54 (30 %) ja 24-34 (30 %).

Kielitaidosta voidaan todeta, että kaikki vastaajat puhuivat suomea ja englantia (100 %) ja 90 % myös ruotsia. Muita mainittuja kieliä olivat pääasiassa ranska ja venäjä, muutama osasi myös viroa, italiaa ja espanjaa.

Itsearviointi

Suurin osa vastaajista (60 %) arvioi tuntevansa paikallista historiaa ja kulttuuriperintöä erittäin hyvin ja 30 prosenttia vastaajista arvioi, että he tuntevat sitä melko hyvin.

Paikallisia kieliä ja kulttuuria kohtaan tunnettuun kiinnostukseen vaikuttava toiminta

- 40 prosenttia vastasi, että heitä tuetaan, 30 prosenttia oli sitä mieltä että heitä ei tueta, ja 30 prosenttia ei ollut varma.

Tärkeimmiksi esteiksi mainittiin:

- Enemmistö (60 %) mainitsi englannin kielen vaikutuksen päivittäiseen toimintaan,
- 40 % mainitsi, että oppimissisältö on vanhanaikaista eikä se ole houkuttelevaa.
- 40 % ei ymmärtänyt, miten paikallisia kieliä voidaan säilyttää.

Tietojen saatavuus

- Kun kysyttiin mahdollisuuksista osallistua paikallisiin retkiin kaupungissasi tai alueella, suurin osa (80 %) vastasi kyllä, vain 10 % vastasi ei ja 10 % vastasi, ettei tiedä.
- 50 prosenttia arvioi paikallisen matkailutarjonnan ja -tiedon saatavuuden ja saavutettavuuden hyväksi, 30 prosenttia keskinkertaiseksi ja 20 prosenttia melko huonoksi. Yksikään vastaajista ei arvioinut sitä erittäin hyväksi.

Kun ihmiset tarvitsevat paikallista matkailutietoa, he saavat sitä eniten seuraavista lähteistä:

- 40 % kirjoista ja julkaisuista,
- 40 % paikallisilta matkailusivustoilta verkossa,
- 10 % matkakeskuksista ja
- 10 prosenttia sosiaalisesta mediasta.

Oppimismielitymykset

Kun kysyttiin, kuinka paljon paikalliset retket parantaisivat kiinnostusta paikalliseen kulttuuriperintöön ja äidinkielen oppimiseen

- suurin osa (80 %) vastasi, että ne parantaisivat sitä huomattavasti,
- 20 prosenttia arvioi, että tilanne paranisi jonkin verran.

Vuorovaikutteinen toiminta ja tarinankerronta parantavat sukupolvien välistä vuoropuhelua,

- Valtaosa (80 %) vastasi kyllä ja
- 20 % vastasi todennäköisesti.

Mukaansatempaavimmiksi **oppimismenetelmiksi** mainittiin:

- 30 % tarinankerrontaa paikallisten kanssa,
- 30 % paikallisia retkiä,
- 20 % interaktiivisia pelejä.
- Jotkut mainitsivat myös koulutusmateriaalit ja kaiken edellä mainitun.

Yhteenvedona voidaan todeta, että vastaajat olivat eri mieltä siitä, tuetaanko paikallista kieltä riittävästi. Kun kysyttiin, oliko alueella mahdollisuus osallistua paikallisille retkille, suurin osa (80 %) vastasi kyllä, mutta kun kysyttiin **paikallisten matkailutarjousten ja -tietojen saatavuutta ja saavutettavuutta**, vain puolet vastaajista **piti sitä hyvänä** ja 30 % piti sitä keskinkertaisena. Kun ajateltiin **paikalliskierrosten vaikutusta** kiinnostukseen **paikallista kulttuuriperintöä ja äidinkielen oppimista kohtaan**, suurin osa (80 %) vastasi, että se parantaisi sitä huomattavasti. Kun kysyttiin, parantavatko **vuorovaikutteinen toiminta ja tarinankerronta sukupolvien välistä vuoropuhelua**, valtaosa (80 %) vastasi kyllä. Paikalliseen kulttuuriin tutustumisen kannalta kiinnostavimpia aktiviteetteja olivat tarinankerronta paikallisten kanssa, paikalliset tutustumiskierrokset ja vuorovaikutteiset pelit.

Tutkimustulokset kumppanimaissa (IV)

Viro

Demografiset tiedot

Virossa kerättiin 34 vastausta. 23-vuotiaiden nuorten osuus vastaajista oli 20,6 prosenttia. Sama osuus oli myös 22-44-vuotiaiden ikäryhmässä. Ikäryhmissä 45-54 ja 55+ oli 29,4 prosenttia vastaajista kussakin ryhmässä.

Itsearviointi

14 ihmistä (41,2 %) 34:stä arvioi paikallishistorian ja kulttuuriperinnön tuntemuksensa olevan 4 pistettä viidestä. 12 henkilöä (35,3 %) arvioi tietämyksensä 3 pisteeseen. Vain yksi henkilö arvioi tietämyksensä korkeimmalle tasolle, 5 pisteeseen.

Paikallisia kieliä ja kulttuuria kohtaan tunnettuun kiinnostukseen vaikuttava toiminta

- 41,2 prosenttia vastaajista oli sitä mieltä, että paikalliset retket lisäisivät huomattavasti kiinnostusta kulttuuria ja kulttuuriperintöä kohtaan. 58,8 prosenttia jokseenkin samaa mieltä. 52,9 prosenttia vastaajista uskoo, että olemassa oleva opetusmateriaali tukee nuorten kiinnostusta paikallisiin kieliin.

Tärkeimmiksi **esteiksi** mainittiin:

- Englannin kielen vaikutus jokapäiväisessä toiminnassa (82,4 %)
- Oppisisältö vanhentunutta (41,2 %).
- Paikallisten kielten säilyttämisen tärkeyden ymmärtäminen (29,4 %).

Tietojen saatavuus

79,4 prosenttia vastaajista on tietoinen paikallisten kierrosten saatavuudesta. Vain 1 vastaaja on sitä mieltä, että paikallisten retkien saatavuus on erinomainen. Vastaajista 5,9 % on sitä mieltä, että saatavuus on erittäin huono. 32,4 % ja 26,5 % vastaajien mielipiteet ovat siltä väliltä, 3 ja 4 pistettä.

88,2 % vastaajista etsii tietoa paikallisista matkoista sosiaalisesta mediasta, 61,8 prosenttia paikallisilta matkailusivustoilta ja 47,1 prosenttia kuuntelee muiden suosituksia.

Oppimismielitymykset

Kun kysyttiin vuorovaikutteisista ja tarinankerronnallisista toiminnoista sukupolvien välistä vuoropuhelua parantavina tekijöinä, vastaukset jakautuivat: 41,2 prosenttia ja 8,8 prosenttia oli sitä mieltä, että toiminnot eivät juuri paranna sukupolvien välistä vuorovaikutusta.

Kuten näemme, vastaajat pitävät näitä elementtejä hyödyllisinä viestinnän kannalta.

Suositteluvat paikallisen kielen ja kulttuurin oppimismenetelmät olivat:

- paikalliset kierrokset (73,5 %),
- tarinankerronta paikallisten kanssa (64,7 %)
- koulutusmateriaalit (52,9 %).
- interaktiiviset pelit (50 %)
- lyhyet matkailuvideot (47,1 %)
- podcastit ja äänimateriaalit (38,2 %)

Tämä tutkimus osoittaa, että **tietoa paikallisesta matkailutoiminnasta** on laajalti saatavilla eri alustoilla. **Tieto kulttuuriperinnöstä voi vaikuttaa myönteisesti sukupolvien väliseen vuoropuheluun ja kiinnostukseen oppia paikallisia kieliä.**

Tilanteen parantamiseksi olisi parannettava kahta näkökohtaa:

- englannin kielen vaikutuksen vähentäminen päivittäisessä toiminnassa lisäämällä paikallisilla kielillä toteutettavia aktiviteetteja, kuten paikalliskierroksia,
- kommunikatiivinen tarinankerronta ja opetus-materiaalit, kun taas äänimateriaaleja ei pidetä lupaavina.

Yhteenveto

Vaikka odotettiin, että kyselyyn vastaisi yhteensä 40 henkilöä, kumppanit ylittivät odotukset huomattavasti, sillä kyselyyn **vastasi yhteensä 82 henkilöä Ruotsista, Suomesta, Virosta ja Latviasta**.

Tiedot kattavat myös kaikki mukana olevat ikäryhmät - nuoret, aikuiset ja seniorit.

"Tell Me Culture" -kyselyn tulokset paljastavat tärkeimmät esteet, jotka **hidastavat kiinnostusta paikallista kulttuuriperintöä ja kieliä kohtaan ja niiden oppimista:**

- Kaikissa tutkimuksissa mainittiin ensimmäisenä uhkana **englannin kielen vaikutus**.
- Tämän jälkeen se, että **kulttuuriperinnön säilyttämisen merkitystä ei ymmärretä**.

Mahdollisiksi **ratkaisuiksi** ehdotetaan:

- ajantasaisen oppimateriaalin käyttöönotto;
- toimet, jotka edistävät yhteisön vahvuuden rakentamista, kuten:
 - Tarinankerronta paikallisten kanssa
 - Paikalliset retket
 - Lisätiedon levittäminen paikallisista tapahtumista
 - Kaikenikäisten osallistujien pääsy tapahtumiin.

"Tell Me Culture" - tiimi uskoo vahvasti **kulttuuriin yhtenä keskeisenä tekijänä tulevaisuutemme rakentamisessa**, samalla kun se tunnustaa paikalliset aarteet ja **parantaa siten suvaitsevaisuutta ja viestintää** sukupolvien ja kansojen välillä **tuomalla heidät yhteen** kulttuuriin perustuvissa toiminnoissa.